

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Claudii Fleurii Abbatis Historia Ecclesiastica

Ab anno Christi 1682. usque ad annum 1690

Fleury, Claude

August. Vind. [u.a.], 1781

VD18 90119231

§. 12. Cleri Galliani molimina pro Hugonotis ad fidem Catholicam
revocandis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-67608](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-67608)

Sæc. XVII. „ligionis, noster quidem, qui in bello
 A. C. 1682. „corruimus: Religionis autem, quam
 „pax ista quodammodo dejiciet, atque
 „profternet. Sed melius sperare mo-
 „vent quæcumque hucusque Sanctitas
 „Vestra pro domo Dei & fecit, & passa
 „& fortiter atque sapienter. „

„Multo plura fortassis addenda fo-
 „rent, sed utilius modestiusque filebi-
 „mus. Taceant pœnitentes, & lu-
 „geant, qui nec nimium filere, nec fa-
 „tis lugere possunt: gaudeat, interim lu-
 „gentibus? nobis Sanctitas Vestra, gau-
 „det Angelus non super uno sed super
 „multis peccatoribus pœnitentiam a-
 „gentibus. Dignatus est olim Christus
 „Mulieri in Civitate peccatrici osculan-
 „dos pedes porrigere: num parem pœ-
 „nitentia nostra ambit honorem? Am-
 „bit equidem. Non veremur tali exem-
 „plo provocati, Christi potestatis Vi-
 „carii, Christi vitæ æmuli non pedes
 „quidem, sed pedum vestigia pronò
 „ore osculari ac lambere. „

§. XII.

*Cleri Gallicani molimina pro redu-
 cendis Hugonottis.*

Bossuet decl. defens. Quantumcunque congregati Franciæ
 Præsules novam suam declaratio-
 nem, Regaliæ approbationem, illatas-
 que

que Romanæ Curiaë vexationes jactato Sæc. XVII.
 purioris doctrinæ, innatique juris obten- A. C. 1687.
 tu honestare niterentur, nihilominus ta-
 men hocce ausus passim maximæ fide-
 lium offensionem esse, haud ignorabant;
 ut ergo quodammodo variatæ discipli-
 næ, ac contemptus labem a se amove-
 rent, aliunde vero ut Pontificis au-
 thoritatem certis limitibus per eorum
 quatuor articulos restrictam plurimum
 (veluti Regi infusurrabant) ad revocan-
 dos hæreticos conducere, opere osten-
 derent, singulare Hugonotas ad veram
 fidem reducendi studium præferebant,
 sanctæque Religionis Zelum adversus
 Calvinistas maximo fervore explica-
 bant. His jam ante præcinere jussus
 erat Ludovicus Maimburgus Jesuita,
 qui quamvis variis in libris suis Ponti-
 ficiam dignitatem occultis præliis, ac
 levibus veluti velitationibus impetiis-
 set, simul tamen Hugonotas ad sinum
 Ecclesiæ & Pontificis obsequium invi-
 tare aggrediebatur, edito libro, cui
 titulus: *Methodus pacifica*. Postea idem
 Cleri Gallicani Conventus, qui nuper
 quatuor suos articulos de potestate
 Pontificia condiderat, prævie episto-
 lam encyclicam ad omnes reliquos
 Franciæ Præsules die prima Aprilis
 transmisit, eosque ad æquale sectæ ex-
 tirpandæ studium incitavit: Erat autem
 hujus epistolæ tenor sequens: „Non
 Hist. Eccles. Tom. LXV. F vos

Sæc. XVII. „vos latet concussam aliquatenus nu-
A. C. 1682. „per fuisse Ecclesiæ Gallicanæ pacem,
 „quandoquidem nos misit Vestræ Fra-
 „ternitatis charitas ad illud periculum
 „propulsandum, fidenter cum B. Cyp-
 „riano (a) pronuntiamus, *Charissimè*
 „*Collegæ, Christum, ut unitatem manife-*
 „*staret, unam cathedram constituisse, & uni-*
 „*tatis originem ab uno incipientem sua Au-*
 „*thoritate disposuisse: Eumque, qui Cathed-*
 „*ram Petri, super quam fundata est Eccle-*
 „*sia deserit, in Ecclesia non esse, qui vero*
 „*Ecclesiæ unitatem non tenet, nec fidem habere.*
 „Quare nihil nobis antiquius fuit statim
 „atque congregati sumus in nomine
 „Christi, quam ut *unius corporis*, quod nos
 „omnes esse inquit Apostolus, *unus*
 „*esset Spiritus, nec essent in nobis schis-*
 „*mata* (b), nedum vel minima cum
 „totius Ecclesiæ capite dissensionis su-
 „spicio. Hoc autem eo magis perti-
 „muimus, Honoratissimi Præsules,
 „quod eum Pontificem inpræsentiarum
 „nobis providit Deus Optimus Maxi-
 „mus, quem ob eximias, quibus ab-
 „unde præditus est, omnium Pastora-
 „lium virtutum dotes, non modo Ec-
 „clesiæ Petram, sed etiam tanquam
 „Fidelium atque in omnibus exemplum be-
 „norum operum debemus jure merito ve-
 „nerari. „ Hanc

(a) Cypr. 1. de unit. Eccl.

(b) Matth. 8. Ephes. 4. 1. Cor. 1.

„Hanc nostræ concordiæ, & ad Sæc. XVII.
 „tuendam Ecclesiæ unitatem conspira- A. C. 1682.
 „tionis ideam tam pie, tam docte,
 „tam facunde in omnium nostrum ani-
 „mis præformavit Illustrissimus Orator,
 „qui primus quasi nostrorum Comitio-
 „rum os aperuit, dum Spiritus sancti
 „gratiam & auxilium communibus vo-
 „tis sacrificante Illustrissimo Parisiensi
 „Archiepiscopo, nostro dignissimo Præ-
 „sede, invocavimus, ut inde nostri
 „Conventus felicissimum exitum omi-
 „nati sint universi.,

„Non dubitamus equidem, Consa-
 „cerdotes Reverendissimi, quin per-
 „gratum Vobis fuerit, quod a Regis
 „nostri Christianissimi pietate obtinui-
 „mus, quodque vicissim ad pacem ser-
 „vandam, ac tanti Principis gratiam
 „conciliandam, simul & ad memoris
 „nostri animi testificationem rependi-
 „mus; quodque tandem scripsimus ad
 „sanctissimum Pontificem. Sed operæ
 „pretium esse duximus aliquid ulterius
 „explicare, ne quid unquam contingat,
 „quod possit Ecclesiæ quietem ordinis-
 „que tranquillitatem tantisper com-
 „movere.,

„Sane, cum vel ad levissimam di-
 „scordiae umbram unusquisque nostrum
 „exhorruerit, existimavimus maxime
 „nos Ecclesiæ unitati profuturos, si cer-
 „tas

Sæc. XVII. „tas Regulas conderemus, vel potius
 A. C. 1682. „antiquas in fidelium memoriam revo-
 „caremus, quibus tota Ecclesia Galli-
 „cana, *quam nos regere posuit Spiritus*
 „*Sanctus*, ita secunda esset, ut nemo un-
 „quam vel deformi assentatione, ve-
 „abrupta falsæ libertatis cupiditate,
 „terminos transgrederetur, quos posuerunt
 „*Patres nostri* (c), sicque nos ab omni
 „diffensionis periculo explicata veritate
 „liberaret.„

„Quandoquidem vero non modo te-
 „nemur Catholicorum paci studere, sed
 „etiam procurandæ eorum reconcilia-
 „tioni, *qui a Christi sponsa segregati adu-*
 „*teræ conjuncti sunt, & a promissis Eccle-*
 „*sie separati* (d), adhuc ea ratio nos
 „impulit, ut eam aperiremus quam
 „veram esse arbitramur Catholicorum
 „Sententiam: Sic enim factum iri spe-
 „ravimus, ut nemo amplius fidelium fra-
 „ternitatem mendacio fallat, aut fidei ve-
 „ritatem perfida prævaricatione corrumpat,
 „& qui in Romanam Ecclesiam, erro-
 „ris nobis afficti specie, velut in repro-
 „batam Babylonem hætenus debac-
 „chati sunt, quia mentem nostram vel
 „ignorarunt, vel se ignorare simularunt,
 „detracta tandem falsitatis larva, a
 „calumniis suis imposterum temperent,
 „&

(c) Prov. 22.

(d) S. Cypr. l. 6.

„& in suo schismate, quod tanquam ipsa-Sæc. XVII.
 „met Idololatria detestabilius crimen A. C. 1682.
 „execratur Augustinus (e) diutius non
 „perseverent, „

„Profitemur itaque, Illustrissimi Præ-
 „sules, quamvis *duodecim*, quos *elegit*
 „*Jesus & Apostolos nominavit*, sic, ad
 „regendam in solidum suam Ecclesiam,
 „constituerit, ut essent pari, sicut lo-
 „quitur S. Cyprianus, *honoris & pote-*
 „*statis consortio præditi*, Primatum ta-
 „men Petro divinitus fuisse concessum;
 „quod & ab Evangelio discimus, & tota
 „docet Ecclesiastica traditio. Quare
 „in Romano Pontifice, Petri Succes-
 „sore, *summam, licet non solam*, cum
 „B. Bernardo (f), *a Deo institutam Apo-*
 „*stolicam potestatem* venerati, servato
 „crediti nobis Christi Sacerdotii honore,
 „Claves primum uni traditas esse, ut
 „unitati servarentur, cum SS. Patribus,
 „Ecclesiæque Doctoribus prædicamus;
 „sicque summorum Pontificum, seu
 „quoad fidem, seu quoad generalem
 „Disciplinæ morumque reformationem,
 „decretis fideles omnes censemus esse
 „obnoxios, ut supremæ illius Spiritua-
 „lis potestatis usus per Canones totius
 „orbis observantia consecratos deter-
 „minandus moderandusque sit: Si qua

F 2

„au-

(e) S. Aug. epist. 162.

(f) S. Bern. l. 3. de Confid.

Sæc. XVII., „autem ex Ecclesiarum dissensione, gra-
 A. C. 1682. „vis difficultas emerferit, *Major* ut lo-
 „quitur Leo Magnus, *ex toto orbe Sa-*
 „cerdotum numerus congregetur, generalis
 „que Synodus celebretur, quæ omnes offen-
 „siones ita aut repellat, aut mitiget, ne
 „ultra aliquid sit vel in fide dubium, vel in
 „charitate divisum (g).

„Cæterum, Fratres Religiosissimi,
 „cum Republica Christiana non Sacer-
 „dotio tantum, sed etiam Regum, &
 „sublimiorum potestatum Imperio guber-
 „netur; ita quoque ut prospeximus, ne
 „schismatibus dividatur Ecclesia, sic
 „& debuimus omnibus Imperii tumul-
 „tibus, populorumque motibus obviam
 „ire, in eo præsertim Regno, in quo
 „tot olim, specie Religionis, perduel-
 „liones exortæ sunt, ac propterea Re-
 „giam Authoritatem, quoad tempora-
 „lia, a Pontificia liberam esse pronun-
 „tiavimus, ne si forte Ecclesiastica po-
 „testas crederetur aliquid moliri, quod
 „temporalem minueret, Christiana tran-
 „quillitas turbaretur.,

„Rogamus porro fraternitatem pie-
 „tatemque Vestram, Reverendissimi
 „Præfules, ut quondam Concilii Con-
 „stantinopolitani (h) primi Patres ro-
 „gabant

(g) Epist. 24. ad Theod. Aug.

(h) Epist. Syned. Concil. Const. I. ad Conc.
 Rom.

„gabant Romanæ Synodi Episcopos, Sæc. XVII. A. C. 1682.
 „ad quos Synodalia sua gesta mittebant;
 „ut de iis, quæ, ad Ecclesiæ Gallicanæ
 „perpetuo sartam tectam conservan-
 „dam pacem explicuimus, *nobis congra-
 „tulemini*, & idem nobiscum sentientes,
 „eam, quam communi Consilio divul-
 „gandam esse censuimus, doctrinam in
 „vestris singuli Ecclesiis, atque etiam
 „Universitatibus & Scholis vestræ Pa-
 „storali curæ commissis, aut apud Ve-
 „stras Diæcesis constitutis, ita procu-
 „retis admitti, ut nihil unquam ipsi con-
 „trarium doceatur. Sic eveniet, ut,
 „quemadmodum Romanæ Synodi Pa-
 „trum consensione Constantinopolitana
 „Universalis & Oecumenica Synodus
 „effecta est, ita & communi nostrum
 „omnium Sententia noster Confessus fiat
 „nationale totius Regni Concilium; &
 „quos ad vos mittimus, doctrinæ nostræ
 „articuli, fidelibus venerandi & nun-
 „quam intermorituri Ecclesiæ Galli-
 „canæ Canones evadant. „

„Optamus vos semper in Christo
 „bene valere, precamurque Deum im-
 „mortalem, ut Vestram Fraternitatem
 „ad Ecclesiæ suæ bonum florentem &
 „incolorem servet. „

Sæc. XVII.
A. C. 1682.

*Vobis additissimi Collegæ
Archiepiscopi, Episcopi, cete-
rique Ecclesiastici Viri
A Clero Gallicano Deputati,
FRANCISCUS Archiepiscopus
Parisiensis Præses.*

*De mandato Illustrissimorum & Reveren-
dissimorum Archiepiscoporum, Episcoporum,
totiusque cætus Ecclesiastici in comitiis Ge-
neralibus Cleri Gallicani Parisiis con-
gregati.*

§. XIII.

*Litteræ Encyclicæ Cleri Gallicani ad
Franciæ Præsules.*

Sæger Hist. **P**ostea Franciæ Præsules omne stu-
Eccl. p. 4. dium impenderunt, ut Ludovicum
Horn. con- Regem ad promovendam Hugonota-
tin. Hist. rum conversionem incitarent; unde in-
pag. ter eos Archiepiscopus Parisiensis gra-
tius Regi actis pro studio in evertenda
hæresi impenso, enixe rogabat, ut in
laudabili hoc proposito immotus per-
sisteret, necnon Francisci I. Prædecef-
foris sui exemplum imitaretur, qui asse-
rere solebat, se etiam mori non recu-
saturum, dummodo Francia unum fie-
ret ovile atque unus Pastor. Ad hæc
reposuit Rex, se non tantum brachii,
sed & vitæ jacturam libenter subiturum,
si om-